

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobců: **a) Mgr. S. M., b) Ing. S. U., c) J. U.**, všichni zastoupeni JUDr. Zuzanou Malaníkovou, advokátkou se sídlem Příkop 2a, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení: **1) obec Zbraslavec**, se sídlem Zbraslavec 45, Kunštát na Moravě, **2) Lesy České republiky, s. p.**, se sídlem Přemyslova 1106/19, Hradec Králové, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2010, č. j. 31 Ca 114/2009 - 75,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobci a) – c) (dále „stěžovatelé“) podali včasnou kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Městského úřadu Boskovice (dále „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 2. 2009, sp. zn. MBO 13548/2005/TOŽP/Ku, a rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále „žalovaný“) ze dne 18. 5. 2009, sp. zn. S-JMK 53445/2009-OŽP-Ja, č. j. JMK 53445/2009.

[2] Uvedeným rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo vydáno osobě zúčastněné na řízení ad 2) (dále též „žadatel“) stavební povolení podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), a ustanovení § 66 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), k provedení stavby vodního díla „Oprava HB Úmoří ve Zbraslavi v km 8,756-8,850, č.h.p. 4-15-02-044“,

v Jihomoravském kraji, okres Blansko, na pozemku parc. č. 579/11, k. ú. Zbraslavec (dále jen „stavba“). Žalovaný toto rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnil k odvolání žalobců tak, že na straně 2 výroku napadeného rozhodnutí za větu: „Průtočnost stávajícího profilu v km 8,817 a pod ním činí $Q = 18 \text{ m}^3/\text{s}$, zatímco u navržené úpravy (s prohloubenou bermou) v témže profilu a pod ním dosahuje až $27 \text{ m}^3/\text{s}$.“ doplnil větu udávající údaje průtoků navrhované úpravy ve vztahu k levému břehu vodního toku Úmoří ve znění: „Průtočnost stávajícího profilu v km 8,817 a pod ním činí ve vztahu k levému břehu $Q = 11 \text{ m}^3/\text{s}$, zatímco u navržené úpravy (s prohloubenou bermou) v témže profilu a pod ním dosahuje až $18 \text{ m}^3/\text{s}$.“ Ostatní části rozhodnutí ponechal žalovaný v platnosti.

[3] Krajský soud žalobu stěžovatelů zamítl jako nedůvodnou, neboť v postupu správního orgánu I. stupně ani žalovaného neshledal rozpor s právními předpisy. Mj. uvedl, že námitky stěžovatelů se převážně vztahovaly ke stavebním úpravám, jež v zájmovém území proběhly v letech 1994 až 1995; tyto námitky však nebylo možné zohlednit ve správním řízení a rozhodnutí o povolení stavby, která je předmětem soudního přezkumu v této věci.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Z obsahu kasační stížnosti lze dovodit, že stěžovatelé uplatňují důvod kasační stížnosti vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť namítají nesprávné právní posouzení věci krajským soudem. Konkrétně za základ tohoto nesprávného posouzení považují stanovisko krajského soudu, že ze strany stěžovatelů *„jde o pokus prolomit statut již cca 20 let zkolaudovaných staveb jako úpravy vodního toku, tak rekonstrukce komunikace (...)“*.

[5] Žalobu podali stěžovatelé z důvodu, že napadené stavební povolení, a to ani po změně provedené rozhodnutím žalovaného, neřeší průtočnost vodního toku Úmoří tak, aby bylo docíleno stavu této průtočnosti podle dokumentace ke stavebnímu řízení schválené v letech 1994-1995. Tehdejší úprava vodního toku byla provedena v rozporu s tehdy vydaným stavebním povolením, které se na tuto dokumentaci odvolávalo, aniž by byli stěžovatelé o změně informováni. V této podobě došlo ke kolaudaci díla a ta byla podle stěžovatelů protiprávní.

[6] Za klíčový problém považují stěžovatelé neoprávněné provedení změny stavby v průběhu její realizace, a to ve vztahu k průtočnosti vodního toku. Tuto skutečnost však stěžovatelé zjistili a mohli zjistit až po záplavách, k nimž došlo v roce 2002. Dům stěžovatelů byl totiž postaven v roce 1902 v místě, kde v minulosti nikdy vzduť toku žádné škody na domě či přilehlém pozemku nezpůsobilo. Teprve neoprávněná realizace stavby uskutečněná v letech 1994 - 1995 založila riziko vzniku škod, k nimž v roce 2002 skutečně došlo.

[7] Je nespornou skutečností, že ke zhoršení průtočnosti vodního toku došlo v letech 1994-1995 provedením úpravy (změny stavby), která nebyla řádně povolena. Stavební úřad tehdy zanedbal svoji povinnost ověřit soulad provedení stavby se schválenou dokumentací ke stavebnímu řízení a s kolaudačním řízením a nespojil řízení o změně dokumentace, jehož by byli stěžovatelé ze zákona účastníky. Stěžovatelé namítají, že krajský soud neřešil otázku, zda toto kolaudační rozhodnutí nebylo nicotné či vadné; jinak by nemohl argumentovat tím, že *„stavba byla řádně provedena a zkolaudována“*.

[8] K názoru krajského soudu, že ke způsobeným stavebním pochybením již nelze v současné době uplatnit řádné ani mimořádné opravné prostředky, stěžovatelé upozorňují na rozhodovací praxi Nejvyššího soudu a Ústavního soudu. Podle této praxe má v případě rozporu mezi promlčecími lhůtami a dobrými mravy přednost posouzení případu z hlediska dobrých mravů. Tento přístup lze jistě akceptovat jen v mezních případech, mezi ně však podle stěžovatelů patří i tento případ. Stěžovatelé mají za to, že za situace, kdy správní řád neobsahuje výslovné ustanovení, že úkony vydané na jeho základě podléhají z hlediska opravných prostředků

prekluzi, je třeba pokládat zde uvedené zákonné lhůty pro podání opravných prostředků za promlčitelné, včetně možnosti aplikace judikátů Ústavního soudu a Nejvyššího soudu. Stěžovatelé se nicméně spíše přiklánějí k názoru, že uvedené kolaudační rozhodnutí je nicotné.

[9] Stěžovatelé dále poukazují na porušení čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle něhož má vlastnické právo všech vlastníků stejný zákonný obsah a ochranu. Touto ochranou rozumí stěžovatelé konkrétně to, aby nedocházelo k ohrožení předmětu vlastnictví zhoršením průtokových poměrů a jeho vystavení záplavám, které předtím nikdy nehrozily, pokud s tímto omezením není vlastník předem srozuměn. Tuto ochranu garantuje stát. Pokud tedy státní orgány připustily takové zhoršení průtokových poměrů, došlo k porušení Listiny.

[10] Jediným správním závěrem, ke kterému měl krajský soud dojít, bylo shledání kolaudačního rozhodnutí za protiprávní. V rámci odůvodnění pak mohl vyjádřit stanovisko, jak je možné v daném případě protiprávní stav reparovat i za situace, kdy část tehdejší stavby patří jinému subjektu. Rovněž mohl učinit poznámku o potřebnosti opětovného komplexního řešení případu.

[11] Napadeným stavebním povolením by sice došlo ke zlepšení průtokových poměrů, nikoliv však na úroveň předpokládanou projektem z let 1994-1995, s nímž stěžovatelé projevíli souhlas a podle něhož mělo být tenkrát dílo realizováno. Pokud by nedošlo ke zrušení napadeného stavebního povolení, dodatečným potvrzením protiprávního stavu by stěžovatelům automaticky zaniklo právo domáhat se ochrany svého vlastnického práva.

[12] Na základě uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[13] Žalovaný se na výzvu soudu ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Argumentace Nejvyššího správního soudu

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody v kasační stížnosti uvedenými, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžejní námitka stěžovatelů spočívá v jejich nesouhlasu s napadeným rozhodnutím žalovaného a potažmo správního orgánu I. stupně z důvodu, že se jím neřeší průtočnost vodního toku Úmoří v dostatečné míře. Stěžovatelé usilují o to, aby bylo docíleno stavu této průtočnosti podle dokumentace ke stavebnímu řízení, které vedlo k vydání stavebního povolení v roce 1994.

[16] V první řadě musí Nejvyšší správní soud předeslat (byť stěžovatelé jsou si toho evidentně vědomi), že předmětem soudního přezkumu v dané věci je rozhodnutí žalovaného o povolení výše specifikované stavby z roku 2009. Krajský soud ani Nejvyšší správní soud proto nemohou zkoumat zákonnost kolaudačního rozhodnutí vydaného v roce 1995, na které se stěžovatelé odvolávají. I sami stěžovatelé připouštějí, že došlo k marnému uplynutí lhůt pro podání řádných i mimořádných opravných prostředků, které bylo možné proti těmto rozhodnutím uplatnit.

[17] Běh času je obecně velmi významnou právní skutečností a v podobě běhu lhůt stanovených zákonem pro podání opravných prostředků proti rozhodnutí správních orgánů představuje zásadní předpoklad pro stabilizaci právních vztahů ve společnosti. Odrazem této právní skutečnosti je uplatňování principu právní jistoty jakožto základního principu demokratického právního státu. Neuplatnění práva využít zákonné opravné (řádne a mimořádné) prostředky proti rozhodnutí správního orgánu je pro všechny dotčené subjekty správního řízení

ukazatelem, že mohou legitimně očekávat neměnnost takového rozhodnutí, resp. právního stavu, který je tímto rozhodnutím založen.

[18] S principem právní jistoty velmi úzce souvisí princip ochrany práv nabytých v dobré víře. Jak k tomu principu uvedl Ústavní soud v nálezu ze dne 9. 10. 2003, sp. zn. IV. ÚS 150/01, N 117/31 SbNU 57 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>), „(p)odstatou uplatňování veřejné moci v demokratickém právním státě (čl. 1 odst. 1 Ústavy) je kromě jiného také princip dobré víry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci a ochrana dobré víry v nabytá práva konstituovaná akty veřejné moci, ať už v individuálním případě plynou přímo z normativního právního aktu nebo z aktu aplikace práva. Princip dobré víry působí bezprostředně v rovině subjektivního základního práva jako jeho ochrana, v rovině objektivní se pak projevuje jako princip presumpce správnosti aktu veřejné moci“. Princip ochrany práv nabytých v dobré víře je ve správním řízení zdůrazňován zejména u mimořádných opravných prostředků, tj. v případech, kdy je brojeno proti již pravomocnému rozhodnutí (viz např. § 94 odst. 4 a 5 správního řádu z roku 2004, srov. § 65 odst. 2 správního řádu z roku 1967).

[19] Ačkoliv se stěžovatelé brání závěru krajského soudu, že jejich požadavky představují průlom do stavu založeného kolaudačním rozhodnutím z roku 1995, s ohledem na výše uvedené principy je nutné dát tomuto závěru za pravdu, a to bez ohledu na to, zda zmiňované kolaudační rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem či nikoliv (to ostatně není a nemůže být předmětem přezkumu tohoto soudního řízení). K tomuto závěru je nutné dospět i s vědomím, že možnosti obrany stěžovatelů proti původně vydanému kolaudačnímu rozhodnutí v dané věci byly omezené. Účastníky kolaudačního řízení podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který se v daném případě aplikoval, totiž stěžovatelé jakožto vlastníci sousední nemovitosti nebyli (stěžovatelé jsou spoluvlastníky nemovitosti - domu č. p. x na pozemku p. č. x, st. parc. č. x v k. ú. Zbraslavce, který sousedí s nemovitostí, na níž má být stavba provedena). Těmito účastníky podle § 78 tohoto zákona totiž mohli být pouze: stavebník, vlastník stavby, uživatel (provozovatel) stavby a (v reakci na náleží Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 2/99, publ. pod č. 95/2000 Sb.) rovněž vlastník pozemku, na kterém byla kolaudovaná stavba umístěna, pokud jeho vlastnické právo mohlo být kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno. Tzv. dotčení sousedé nebyli zařazeni mezi účastníky kolaudačního řízení, kteří by mohli proti kolaudačnímu rozhodnutí brojit opravnými prostředky ve správním řízení. Do této polohy by se dostali pouze v případě, pokud by stavební úřad sloučil kolaudační řízení s řízením o změně dokumentace ověřené ve stavebním řízení (§ 78 odst. 2 stavebního zákona z roku 1976); to se však – jak ostatně stěžovatelé sami namítají – nestalo.

[20] Pro srovnání je vhodné poukázat na stávající právní úpravu účastenství v procesech vedoucích k užívání dokončených staveb podle § 119 a násl. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který proces povolení a následného užívání dokončené stavby oproti původní úpravě značně zjednodušil. Dokončenou stavbu je v zásadě možné užívat buď pouze na základě oznámení stavebníka stavebnímu úřadu anebo na základě kolaudačního souhlasu vydaného stavebním úřadem. Ani v jednom z těchto zákonných postupů nefigurují dotčení sousedé jako účastníci „řízení“, ve správním řízení je přitom vydáváno toliko rozhodnutí o zákazu užívání stavby (srov. § 120 odst. 2 a 3 a § 122 odst. 4 stavebního zákona, ve spojení s § 115 vodního zákona).

[21] Pokud stěžovatelé poukazují bez konkrétních odkazů na judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu v oblasti civilního práva, která v případě rozporu mezi promlčecími lhůtami a dobrými mravy upřednostňuje naposled uvedené, nejedná se o judikaturu použitelnou v daném případě. Dojde-li ke zmeškání zákonných lhůt pro využití opravných prostředků, následkem tohoto zmeškání je v zásadě ztráta možnosti opravné prostředky u státních orgánů s úspěchem uplatnit. Právo podat opravný prostředek uplynutím zákonných lhůt zaniká; jedná se proto o lhůtu propadnou (prekluzivní). Uplynutím zákonem stanovených lhůt pro podání opravných prostředků tak nastává presumpce správnosti rozhodnutí správního orgánu, a to i přes eventuelně později zjištěnou skutečnost, že takové rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem.

[22] Stěžovatelé dále namítali, že krajský soud měl vyslovit nicotnost kolaudačního rozhodnutí z roku 1995. V žalobě stěžovatelé vadu nicotnosti tohoto rozhodnutí zmiňují pouze okrajově, v petitu žaloby pak výslovně požadují deklaraci jeho neplatnosti. Z odůvodnění napadeného rozsudku nevyplývá, že by se touto otázkou krajský soud zabýval. S ohledem na ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s., podle něhož vyslovuje soud rozsudkem nicotnost správního rozhodnutí i bez návrhu, musel Nejvyšší správní soud uvážit, zda se krajský soud měl zabývat otázkou nicotnosti správního rozhodnutí, které sice není předmětem soudního přezkumu, nicméně s přezkoumávaným rozhodnutím určitým způsobem souvisí.

[23] K tomu je třeba uvést, že rozsudek soudu, kterým se vyslovuje nicotnost rozhodnutí správního orgánu je fakticky deklarací, že takové rozhodnutí je tzv. paaktem, který není vůbec způsobilý vyvolat jakékoliv právní následky. Nejvyšší správní soud má za to, že se krajský soud měl s touto námitkou vypořádat, a to vzhledem ke skutečnosti, že napadené rozhodnutí o stavebním povolení navazuje na reálný stav založený právě namítaným kolaudačním rozhodnutím Okresního úřadu Blansko ze dne 11. 12. 1995, č. j. RŽP/Vod/2566/95-Ba, kterým došlo k povolení užívání stavby „Hrazení bystřin Úmoří – Zbraslavce“. Tímto rozhodnutím, založeným ve správním spisu, bylo povoleno užívání stavby, kterou byla mj. provedena úprava vodního toku Úmoří v km 8, 400 – 8, 935 a vybudována opěrná zeď na pravém břehu tohoto toku.

[24] Za nicotné je nutné prohlásit správní rozhodnutí, které trpí takovými závažnými vadami, že jej vůbec není možné za správní rozhodnutí považovat. Nicotnost vysloví soud vždy v případě rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu (§ 77 odst. 2 správního řádu). Takové vady však Nejvyšší správní soud v případě výše vymezeného kolaudačního rozhodnutí neshledal. Ostatně stěžovatelé jako důvod nicotnosti tohoto rozhodnutí uvádějí důvody (obecně rozpor dokončené stavby se stavebním povolením, resp. stavební dokumentací), které by mohly způsobit toliko nezákonnost takového rozhodnutí (srov. § 77 správního řádu). Na rozdíl od rozhodnutí nicotného může v případě nezákonného rozhodnutí dojít během času ke zhojení těchto vad (viz výše).

[25] Přestože se krajský soud otázky nicotnosti uvedeného kolaudačního rozhodnutí v odůvodnění napadeného rozsudku nevěnoval, Nejvyšší správní soud si o této otázce mohl učinit úsudek sám, a proto nepřistoupil ke zrušení napadeného rozsudku. Takový krok by totiž byl s ohledem na realie daného případu přepjatým formalismem, který by se přičil zásadě hospodárnosti soudního řízení.

[26] Dílčím, byť s ohledem na kasační námitky stěžovatelů hlavním, závěrem, ze kterého vychází další část soudního přezkumu, a jehož předmětem je již samotné rozhodnutí žalovaného z roku 2009, je potvrzení skutečnosti, že stěžovatelé již nemohou úspěšně brojit proti kolaudačnímu rozhodnutí z roku 1995; toto rozhodnutí je v důsledku běhu času nutné považovat za bezvadný správní akt schvalující existenci výsledků stavební činnosti ve specifikované oblasti vodního toku Úmoří ve Zbraslavi v letech 1994-1995.

[27] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou stěžovatelů, že provedení stavby představuje zásah do jejich vlastnického práva, a to konkrétně v podobě ohrožení předmětu jejich vlastnictví zhoršením průtokových poměrů a jeho vystavení záplavám.

[28] V kasační stížnosti stěžovatelé připouštějí, že realizací stavby povolené napadeným rozhodnutím žalovaného dojde ke zlepšení průtokových poměrů; ostatně zlepšení průtoku vod („zvětšení průtočného profilu koryta“) je hlavním cílem provedení dané stavby. V tomto ohledu nelze než odkázat na závěry, ke kterým dospěl krajský soud na základě hodnocení důkazů – především jednotlivých znaleckých posudků. Celkem byly v této věci vypracovány tři znalecké posudky, jeden byl zpracován k zadání správního orgánu I. stupně soudním znalcem Ing. J. Š., druhý zpracoval na základě požadavku žadatele (investora) soudní znalec Ing. R. J. a třetí

vyhotovil na základě zadání stěžovatelů (rodiny U.) Ing. R. M., CSc., z Vysokého učení technického v Brně.

[29] Posudek zpracováváný na základě zadání stěžovatelů se zaměřil především na přeměření skutečného stavu stavby v zájmové lokalitě (leden 2004) se stavem, jehož mělo být dosaženo na základě stavební dokumentace ke stavebnímu povolení z roku 1994. Jako příčiny zatápení pozemků přilehlých k levému břehu vodního toku (a tedy i pozemků stěžovatelů) uvedl zejména ty, které vyvstaly následkem nedodržení požadavků nastavených ve zmíněné stavební dokumentaci při realizaci. Z tohoto posudku je vhodné poukázat především na tyto aspekty: nedostatečná minimální hloubka příčného profilu, nízká kapacita mostu v km 8,817, výška pravobřežní opěrné zdi bránící rozlivu do pravobřežní inundace.

[30] Znalecký posudek Ing. J. Š. (březen 2006) měl zodpovědět mj. otázku, zda je z předložených projektových podkladů zřejmé, k jaké změně v oblasti úrovně ochrany před povodněmi v zájmovém území dojde realizací stavby. Tato otázka však zůstala nezodpovězena s tím, že předložené projektové podklady neobsahují hydrologické podklady a hydraulické posouzení a proto nelze určit současnou úroveň ochrany před povodněmi a účinek zamýšlených úprav koryta toku. Nato předložil žadatel k výzvě orgánu I. stupně znalecký posudek Ing. R. J. (srpen 2005), kde jsou uvedena zjištění o průtokové kapacitě stávajícího vodního koryta ve Zbraslavi v km 8,817 (u vtoku do mostu) a těsně pod ním ve srovnání se stavem, kdy by došlo ke snížení pravobřežní bermy (tj. následkem úprav vodního toku). Na základě provedených výpočtů bylo zjištěno, že průtočnost stávajícího profilu činí až $Q = 18 \text{ m}^3/\text{s}$, levobřežní ochrana však dosahuje jen $Q = 11 \text{ m}^3/\text{s}$, u upraveného profilu se jedná až o $Q = 27 \text{ m}^3/\text{s}$, v případě levého břehu pak o $Q = 18 \text{ m}^3/\text{s}$.

[31] Ze spisového materiálu vyplynulo, že po vydání prvního rozhodnutí správního orgánu I. stupně o povolení předmětné stavby (dne 8. 8. 2006) bylo k odvolání stěžovatelů toto rozhodnutí žalovaným zrušeno a věc byla správnímu orgánu I. stupně vrácena k novému projednání. Správní orgán I. stupně poté vyzval žadatele k odstranění nedostatků projektové dokumentace. Žadatel následně zaslal správnímu orgánu I. stupně doplněnou technickou zprávu (hydrotechnické výpočty) k projektové dokumentaci. Tato zpráva a v ní obsažené výpočty byly ústně projednávány a z jednání dne 29. 1. 2009, které se uskutečnilo za přítomnosti zástupců žadatele, projektanta, správního orgánu I. stupně a soudního znalce Ing. R. J. vyplynul závěr, že výpočty projektanta a soudního znalce vycházejí obdobně a splňují obvyklý stupeň ochrany. Na jednání dne 13. 2. 2009 byli s výsledkem tohoto jednání seznámeni i stěžovatelé.

[32] Námitce stěžovatelů, že provedením stavby dojde k zásahu do jejich vlastnického práva, nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit. Realizací stavby, spočívající v kombinaci různých úprav vodního toku Úmoří, jak dosvědčují i důkazní materiály, dojde ke zlepšení průtočnosti vodního toku v zájmové oblasti. Důsledkem tohoto zlepšení je logicky i vyšší ochrana vlastnictví stěžovatelů před případnými povodněmi. Zrušením napadeného rozhodnutí žalovaného by stěžovatelé dosáhli pouze toho, že by nedošlo k provedení stavebních úprav a průtočnost vodního toku u nemovitostí v jejich vlastnictví by zůstala stejná, tj. ve stavu založeném kolaudačním rozhodnutím z roku 1995, jehož zrušení se stěžovatelé snažili docílit.

[33] Stěžovatelé spatřují zásah do svých práv v nedostatečném zabezpečení ochrany před povodněmi ze strany státu. Ochrana před povodněmi upravuje vodní zákon v hlavě IX. Touto ochranou se rozumí *činnosti a opatření ke předcházení a zvládnutí povodňového rizika v obroženém území*. Ochrana před povodněmi je zajišťována systematickou prevencí a operativními opatřeními (§ 63 odst. 1 vodního zákona). Úpravy koryt vodních toků za účelem zajištění větší průtočnosti by sice bylo možné obecně podřadit pod systematickou prevenci v širším slova smyslu, na druhou stranu vodní zákon neřadí výstavbu, údržbu a opravy staveb a ostatních zařízení sloužících k ochraně před povodněmi, jakož i investice vyvolané povodněmi, mezi povodňová opatření (§ 65 odst. 5 vodního zákona). Nejedná se tedy o opatření, jejichž provádění by bylo

bez dalšího povinností státu či státem pověřených subjektů na úseku ochrany před povodněmi. Vodní zákon přitom předpokládá, že na úhradě nákladů na opatření na ochranu před povodněmi se budou podílet vedle státu, krajů a obcí i vlastníci, jejichž majetku je provedenými opatřeními poskytována ochrana (§ 86 vodního zákona).

[34] Jak připomněl i krajský soud, povodně (zvláště přírodní) nejsou ani za současného stavu techniky zcela ovladatelné. Je evidentní, že v zájmové oblasti se s ohledem na charakter vodního toku a zkušenosti s předcházejícími záplavami musí do budoucna počítat s realizací povodňových opatření, v souladu s požadavky vodního zákona. Tato problematika je však v kompetenci příslušných povodňových orgánů a ostatních účastníků ochrany před povodněmi a není předmětem tohoto řízení.

V. Shrnutí a náklady řízení

[35] Krajský soud dospěl v této věci ke správnému závěru, pokud potvrdil zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu, kterým došlo k povolení stavby zajišťující zlepšení průtokových poměrů v zájmové lokalitě. Za zásah do vlastnického práva stěžovatelů nelze považovat situaci, kdy povolenou úpravou vodního toku nedojde k naplnění jejich požadavků na další zvýšení průtokových poměrů.

[36] Nejvyšší správní soud neshledal naplnění kasačního důvodu vymezeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., kasační stížnost tedy jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[37] O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Osobám zúčastněným na řízení soud neuložil plnění žádných povinností a proto jim rovněž nepřísluší právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

[38] Žalovanému nevznikly náklady řízení přesahující jeho běžnou činnost, a proto mu ani jejich náhrada přiznána nebyla.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2011

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu